

ÎNCHEIERE

26 septembrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Valeriu Doagă
Tamara Chișca-Doneva
Dumitru Mardari

examinând admisibilitatea recursului declarat de Administrația Națională a Penitenciarelor,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Alexei Deordița împotriva Administrației Naționale a Penitenciarelor cu privire la contestarea actului administrativ, achitarea sumei de asigurare până la restabilirea capacității de muncă și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 6 iunie 2018 și deciziei suplimentare din 4 iulie 2018 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 26 ianuarie 2018 Alexei Deordița a depus cerere de chemare în judecată împotriva Departamentului Instituțiilor Penitenciare din cadrul Ministerului Justiției al Republicii Moldova (Administrația Națională a Penitenciarelor), iar la 6 martie 2018 a depus cerere de concretizare a cerințelor (f.d. 24), prin care a solicitat: declararea ca fiind neîntemeiat răspunsul Departamentului Instituțiilor Penitenciare al Ministerului Justiției nr.4/1-P-5154 din 29 decembrie 2017, obligarea Departamentului Instituțiilor Penitenciare al Ministerului Justiției să efectueze achitarea în beneficiul său a sumelor de asigurare sub forma de drepturi bănești lunare, începând cu 29 august 2017 până la restabilirea capacității de muncă, dar nu mai mult de cinci ani și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea cererii de chemare în judecată reclamantul a invocat că a activat în cadrul sistemului penitenciar al Republicii Moldova până la 29 septembrie 2017, deținând funcția de șofer-santină al Serviciului Auto al Direcției trupelor de pază, supraveghere și escortare al Departamentului Instituțiilor Penitenciare în grad de plutonier-major de justiție.

Prin ordinul Direcției trupelor de pază, supraveghere și escortare al Departamentului Instituțiilor Penitenciare nr. 83-ef din 1 septembrie 17 a fost demisionat din serviciu în conformitate cu art. 20 pct. 2) lit. a) din Legea nr. 1036-XIII din 17 decembrie 1996 din motive de sănătate, în baza deciziei Comisiei medicale speciale a Serviciului militar, cu scoaterea din evidența militară, în baza

certificatului - decizie medicală nr. 1/115 al CMM a Direcției Medicale al DIP al MJ din 29 august 2017 și prezentarea cu privire la concediere.

La 21 septembrie 2017, s-a adresat conducerii Departamentului Instituțiilor Penitenciare cu o cerere, prin care a solicitat sa-i fie achitate sumele asigurării de stat în conformitate cu legislația în vigoare, deoarece potrivit diagnosticului stabilit, a contractat în perioada Serviciului în sistemul penitenciar - „Cancer al corzii vocale pe dreapta. Stare după tratament chirurgical și radioterapie T2N0M0 st. II. Hipertensiune arterială gr. I, risc adițional moderat”.

Prin răspunsul Departamentului Instituțiilor Penitenciare nr. 4/1-P-5154 din 29 decembrie 2017, cererea sa nu a fost soluționată, comunicându-se că nu pot fi stabilite sumele de asigurare sub formă drepturi bănești lunare, deoarece cazul de dizabilitate „Cancer al corzii vocale pe dreapta. Stare după tratament chirurgical și radioterapie T2N0M0 st. II. Hipertensiune arterială gr. I, risc adițional moderat” nu a survenit în legătură cu îndeplinirea obligațiilor de serviciu sau în perioada cel mult de 3 ani de la eliberarea din serviciu ca urmare a unei boli contractate în perioada satisfacerii serviciului.

Reclamantul consideră că, argumentele pârâtului date în refuzul nr. 4/1-P-5154 din 29 decembrie 2017, constituie o interpretare eronată a normelor legale, de care urmează să beneficieze, drept rezultat al contractării maladiei în timpul satisfacerii serviciului în cadrul sistemului penitenciar.

Prin hotărârea din 14 martie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul central, cererea de chemare în judecată depusă de Alexei Deordița s-a admis.

S-a anulat refuzul Departamentului Instituțiilor Penitenciare referitor la calcularea și achitarea sumelor de asigurare, ca fiind neîntemeiat.

S-a obligat Departamentul Instituțiilor Penitenciare să efectueze achitarea în beneficiul lui Alexei Deordița a sumelor de asigurare sub forma de drepturi bănești lunare, începând cu 29 august 2017 până la restabilirea capacității de muncă, dar nu mai mult de cinci ani.

S-a încasat de la Departamentul Instituțiilor Penitenciare în beneficiul lui Alexei Deordița suma de 2000 lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică.

În motivarea soluției adoptate, instanța de fond a constatat temeinicia acțiunii înaintate concluzionând că, maladia a fost contractată de către Alexei Deordița în perioada satisfacerii serviciului în cadrul sistemului penitenciar, considerent care impune ca Departamentului Instituțiilor Penitenciare să achite reclamantului sumele de asigurare sub formă de drepturi bănești lunare până la restabilirea capacității de muncă, dar nu mai mult de 5 ani, conform prevederilor art. 31 din Legea nr. 1036 din 17 decembrie 1996, în vigoare la momentul adresării reclamantului cu cererea din 21 septembrie 2017, privind achitarea sumelor asigurării de stat.

La 28 martie 2018, Administrația Națională a Penitenciarelor a declarat apel împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea apelului și casarea acesteia.

Prin decizia din 6 iunie 2018 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins apelul declarat de Administrația Națională a Penitenciarelor și s-a menținut hotărârea din 14 martie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul central.

Prin decizia suplimentară din 4 iulie 2018 a Curții de Apel Chișinău, s-a admis parțial cererea lui Alexei Deordița și s-a încasat de la Administrația Națională a Penitenciarelor în beneficiul lui Alexei Deordița, cheltuielile de

asistență juridică pentru examinarea cauzei în instanța de apel în mărime de 2 000 lei, și s-a respins, în rest cerința privind încasarea cheltuielilor de asistență juridică în mărime ce excedă suma de 2 000 lei pentru examinarea cauzei în instanța de apel.

La 8 august 2018 la Administrația Națională a Penitenciarelor a declarat recurs, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei din 6 iunie 2018 și deciziei suplimentare din 4 iulie 2018 a Curții de Apel Chișinău și a hotărârii din 14 martie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul central, cu emiterea unei noi decizii prin care cererea de chemare în judecată să fie respinsă.

În motivarea recursului s-a invocat că deciziile instanței de apel și hotărârea primei instanțe sunt neîntemeiate, deoarece instanțele de judecată nu au constatat și elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei, au interpretat eronat normele de drept material și au apreciat arbitrar probele.

A relatat că la adoptarea hotărârii privind anularea actului administrativ contestat, instanța de apel nu a indicat temeiurile de ilegalitate a actului administrativ în fond, situație care afectează însuși legalitatea substanței hotărârii emise de către aceasta. Concluziile instanței se rezumă doar la citarea prevederilor legale din Legea contenciosului administrativ, care oferă instanței de judecată competența de anulare a ordinului, fără a efectua o apreciere justă a tuturor circumstanțelor speței prin prisma temeiurilor de ilegalitate enumerate exhaustiv de legiuitor.

La 20 septembrie 2018 intimatul Alexei Deordița, reprezentat de avocatul Vadim Pavalachi, a depus referință, prin care a indicat că recursul declarat de Administrația Națională a Penitenciarelor este neîntemeiat și urmează a fi considerat inadmisibil deoarece nu se încadrează în temeiurile prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Având în vedere că la materialele dosarului lipsește dovada legală de recepționare a deciziilor contestate, recursul declarat la 8 august 2018 se consideră depus în termen.

În conformitate cu art. din 439 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Astfel, instanța de recurs reține că examinarea chestiunii privind admisibilitatea recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute la art. 432 din Codul de procedură civilă.

La caz, Colegiul constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării cauzei, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, Colegiul reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanța de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural, și anume, dacă se invocă că instanța judecătorească a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Codul de procedură civilă, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanța de judecată nu este absolut. Există limitări implicit admise [cauza Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 CEDO procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (a se vedea Botten împotriva Norvegiei, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (Helmens împotriva Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului.

Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse, Colegiul consideră că recursul declarat de Administrația Națională a Penitenciarelor nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și, drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se declară inadmisibil recursul înaintat de Administrația Națională a Penitenciarelor.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul

Valeriu Doagă

judecătorii

Tamara Chișca-Doneva

Dumitru Mardari